

Inzake publicatieplicht stichtingen

Hierbij maak ik bezwaar tegen de voorgenomen verplichting tot openbaarmaking van de balans en staat van baten en lasten door (vrijwel) alle stichtingen.

Naar mijn overtuiging moet een duidelijk openbaar belang zijn gemoeid met deze openbreking van de in onze samenleving bestaande en gewenste vertrouwelijkheid van gegevens, en dat openbaar belang ontbreekt hier.

Deze publicatieplicht is namelijk niet noodzakelijk om het mogelijk te maken dat de overheid op een bepaald moment het gewenste inzicht in de gang van zaken bij een bepaalde stichting kan krijgen indien daartoe aanleiding bestaat. De overheid staan al voldoende informatiebronnen en vervolgens rechtsmiddelen ten dienste om inzicht te verkrijgen. Indien desondanks de overheid belang zou hebben bij de jaarrekening van stichtingen, zou deponering bij een toezichthouder geregeld kunnen worden (zoals de fiscus reeds voor ANBI-stichtingen jaarrekening-informatie verkrijgt cq kan verkrijgen) in plaats van een algemene publicatieplicht.

Kennelijk wordt door de indiener van het wetsvoorstel verwacht dat door de verwachte publieke bemoeienis met de stichtingen de gewenste uitwerking wordt gerealiseerd. Maar niet is beargumenteerd, laat staan aannemelijk gemaakt, dat deze uitwerking noodzakelijk is en verwerkelijk zal worden.

Naar mijn mening zal het voorgestelde middel om het beweerde belang te dienen niet effectief zijn. Gesteld is dat financiële transparantie zinvol is om misbruik (onder andere in het kader van terrorismefinanciering) te voorkomen en/of te detecteren. Ik acht dat een illusie, omdat degenen die zich met (de financiering van) terrorisme bezighouden zich totaal niet zullen laten hinderen door de voorgestelde openbaarmaking van een balans en staat van baten en lasten. Zij zullen deze verplichting óf niet nakomen (en wie gaat dat detecteren?) óf zodanig nakomen dat uit de gepubliceerde gegevens niet kenbaar zal zijn wat de activiteiten van de stichting precies zijn.

Voor zover stichtingen de ANBI-status hebben, kan bij de (fiscale) overheid genoegzaam bekend zijn wat daar in omgaat. Stichtingen die de ANBI-status hebben, zijn veelal (niet altijd) aangewezen op financieringsmiddelen van niet actief bij de stichting betrokken derden die in het algemeen alleen maar geneigd zullen zijn deze stichtingen op enige schaal te steunen indien voldoende transparantie wordt betracht.

Voor zover kredietverstrekkers gebaat zijn bij transparantie zijn deze zelf voldoende in staat (gebleken) om het door hen gewenste inzicht te ontwikkelen door middel van open contact met stichtingbesturen. Voor een risico-inschatting en voor verantwoorde kredietverschaffing is veel meer nodig dan een balans en staat van baten en lasten. Het is een drogreden dat deze belanghebbenden met deze nieuwe publicatieverplichting gediend zouden zijn.

Ook is mij onduidelijk waarom de publicatieplicht zich beperkt tot stichtingen en niet ook bijvoorbeeld verenigingen omvat. Misschien is de minister van mening dat dergelijke organisaties vanuit de leden een voldoende controlerende blik zullen ondergaan, maar naar mijn mening hoeft dat niet het geval te zijn, althans zullen zij zich in dit opzicht niet van stichtingen onderscheiden.

Tenslotte noem ik dat in art 396 BW2 de kleine BV die geen winst beoogt, is vrijgesteld van publicatie van de jaarcijfers. Ik acht de voorgestelde publicatieplicht voor stichtingen niet consistent met de vrijstelling voor kleine BV's.

Deze reactie mag worden gepubliceerd.

Aldert van der Ploeg, Oudorp